

Veltīts Latviešu strēlnieku piemiņai

Ziemassvētku un Janvāra kaujas (5.01.1917. (23.12.1916.)- 02.1917.)

**Pār purvu, no kura bēg cilvēks, kur reti tik iemaldās vilks,
Šai naktī liels putenis griežas, un diezin cik ilgi tas ilgs.
Un vēju un negaisu gari svilpj, gaudo, un gaudo pat sniegs,
Un griežas pa gaisiem un zemi, ko skāvuši bailes un miegs.
Un putenī baisīgā šajā, kas, liekas, no aizlaikiem vird,
Dzird dvašas no elsošām krūtīm un komandas saucienus dzird.
Pēc pulka nāk pulks. Vai no zemes jeb mākoņiem ārā tie nirst?
Vējš gaudo tiem tukšajās acīs, un svilpojošs sniegs viņās birst.
Tas dvēseļu putenis gaisā, kad Ziemsvētki, ceļas viņš tad,
Pār Latviju gaudo un griežas un nenobeigs gaudot nekad.
E. Virza / “Nakts parāde” /**

Ziemassvētku kaujas norisinājās Rīgas frontē 1916.gadā no 23. līdz 29. decembrim pēc vecā, no 5. līdz 11. janvārim pēc jaunā stila. Kauju sāka krievu 12.armija ar uzbrukumu 5.janvāra agrā rītā iecirknī no Lielā Tīreļpurva līdz Olainei. Šīs asiņainās cīņas, kas ilga nepārtraukti sešas dienas un sešas nakts, diezgan plaši aprakstītas vēsturisku materiālu krājumā „Latviešu strēlnieki”.

Stāvoklis Rīgas frontē un spēku grupēšana

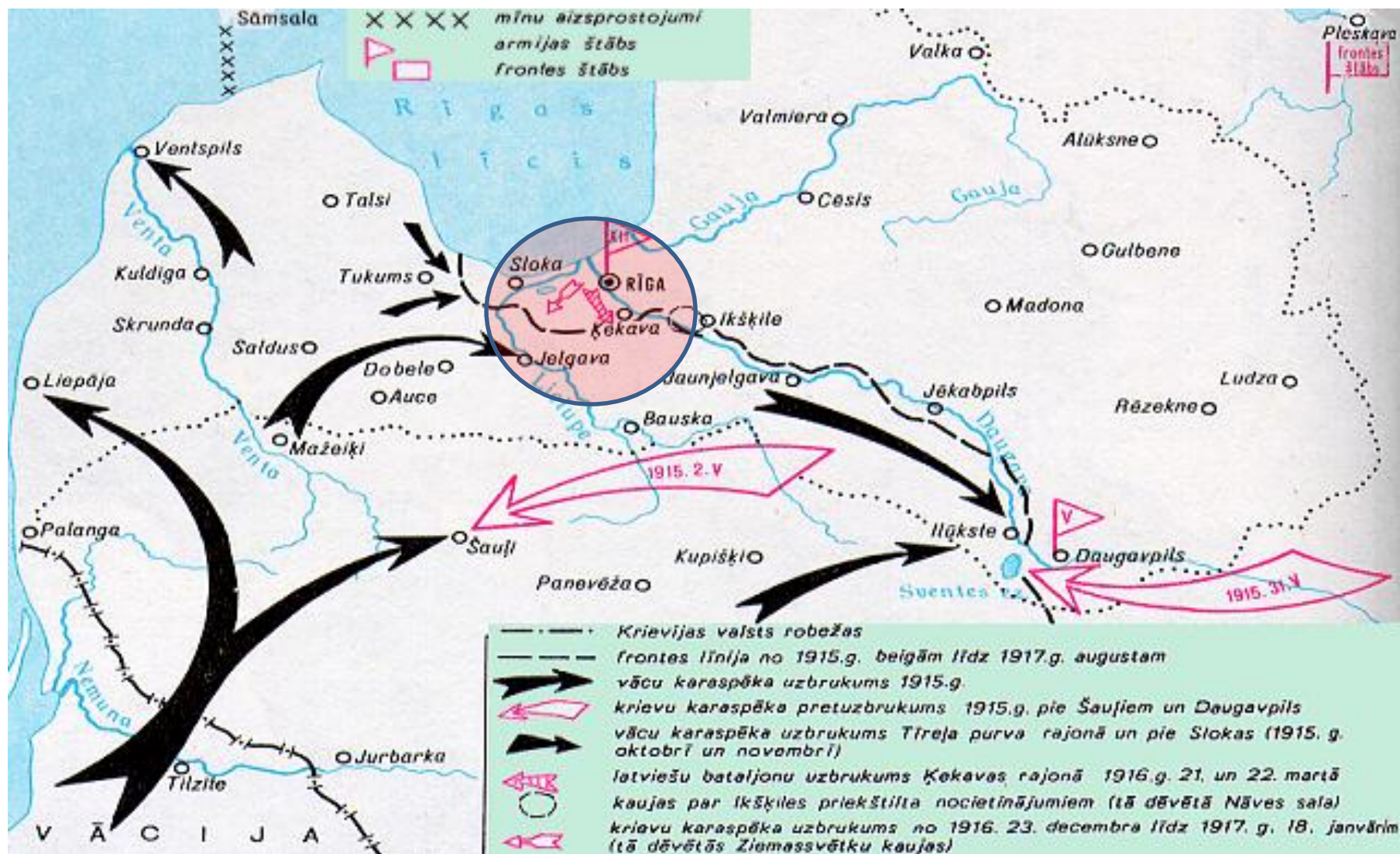
Ziemassvētku kauju laikā Rīgas frontē atradās vācu 8.armija ģenerāļa fon Šolca vadībā. Iecirkni no Jūras līdz Daugavai aizstāvēja ģen.fon. Paprica LX korpuss, to dēvēja arī par Jelgavas grupu.

Krievu 12.armiju vadīja ģenerālis Radko Dmitrijevs. Tīrelpurva rajonā atradās Babītes grupa – pastiprinātais VI Sibīrijas korpuss (3.,14. Sibīrijas divīzija un abas latviešu strēlnieku brigādes) .

- Kauju laikā Vācu 8.armijā bija 66 bataljoni, 24 eskadroni, 50 haubicas, 218 vieglie un 300 smagie lielgabali.**
- Krievu 12.armijā – 184 bataljoni, 51 eskadrons, 112 haubicas, 529 vieglie un 245 smagie lielgabali.**

Krieviem Rīgas frontē bija kājnieku apmēram 3 reizes vairāk un kavalērijas apmēram 2 reizes vairāk kā vāciešiem. Arī artilērijas bija krietni vairāk. Vācu armija bija bagāti apgādāta vienīgi ar ložmetējiem. Īpaši liels krievu pārspēks bija kauju rajonā. Tur pret 14 vācu bataljoniem (atskaitot vācu rezervi) bija sargrupēti 78 bataljoni.

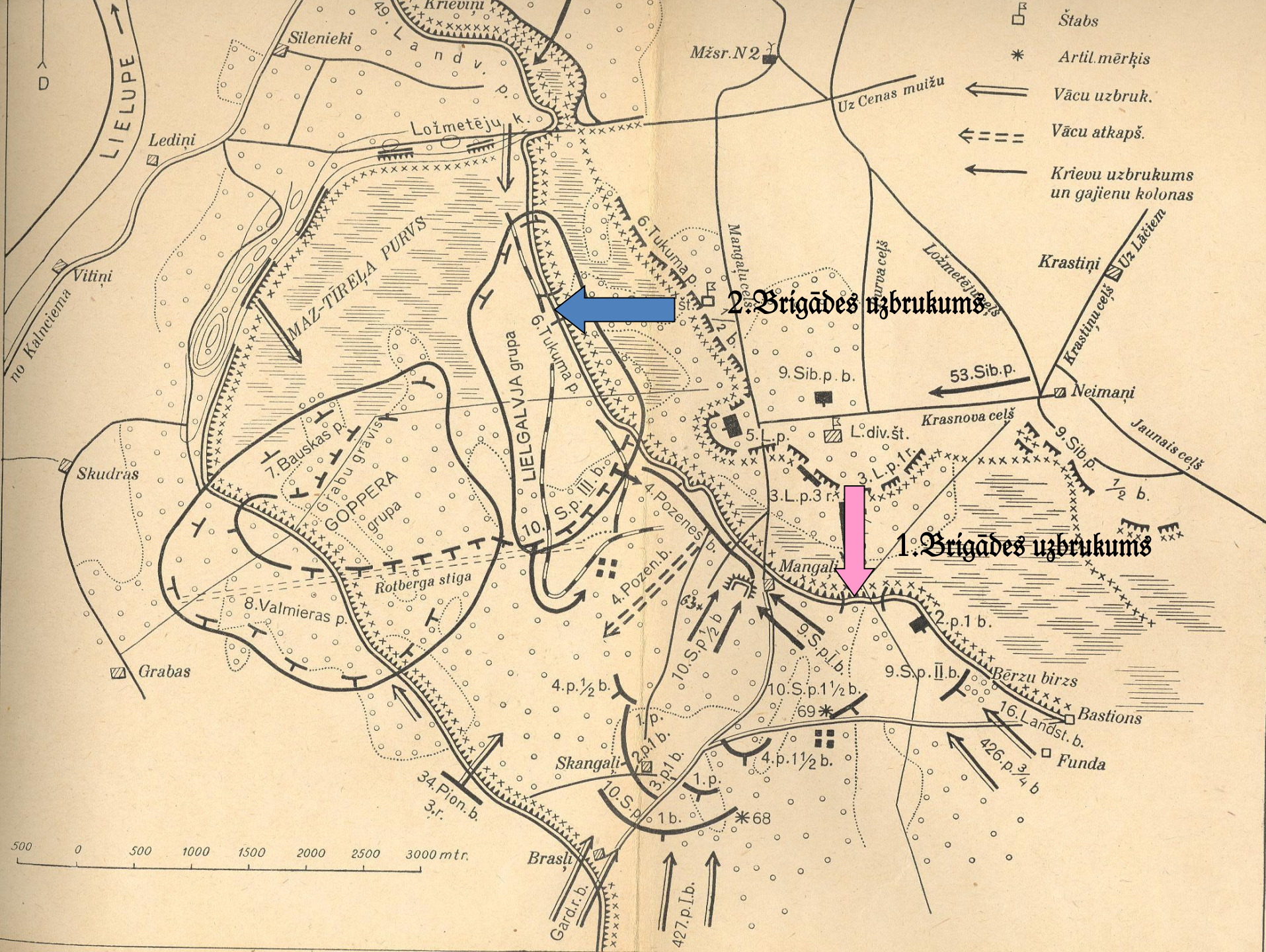
Uzbrukuma laikā 1. un 2. latviešu brigādi apvienoja divīzijā ģenerāļa Misiņa vadībā. Uzņemoties divīzijas komandēšanu, ģenerālis Misiņš palika arī 1. latviešu brigādes komandieris. 2. Latviešu brigādi komandēja pulkvedis A.Auzāns.

Apvienotās latviešu strēlnieku divīzijas uzbrukums

Apvienotā latviešu strēlnieku divīzija ģenerāļa J. Misiņa vadībā izdarīja uzbrukumu ar 2. latviešu brigādes četriem pulkiem un 12 lielgabaliem iecirknī starp Mangāliem un Ložmetējkalnu, bet ar 1. latviešu brigādes trim pulkiem un 12 lielgabaliem abās pusēs Mangāliem, izdarot galveno triecienu pa kreisi no šīm mājām.

2. latviešu strēlnieku brigādes uzbrukums

2. latviešu strēlnieku brigāde pulkveža A. Auzāna vadībā organizēja uzbrukumu ar divām kolonām:

- 1) labajā kolonā pulkveža K. Goppera vadībā bija 7. Bauskas pulks un 6 lielgabali. Uzdevums — pārraut straujā triecienā vācu nocietināto līniju Maztīrelī un uzbrukt Kalnciema virzienā.**
- 2) kreisajā kolonā pulkveža J. Vācieša vadībā bija 5. Zemgales pulks un 6 lielgabali. Uzdevums — pārraut, straujā triecienā vācu nocietināto līniju dienvidos no 'Grabu grāvja, ieņemt vācu bateriju, kas atradās 21/4 km ziemeļrietumos no Mangāļiem, un pēc tam virzīties uz Skangāļiem.**

LATVIEŠU STRĒLNIEKU PULKU 1916. g. Ziemassvētku kauju vietas

II Brigādes uzbrukuma virzieni 05.01.1916.plkst 4.30

8.Valmieras pulks

6.Tukuma pulks

7. Bauskas pulks

5.Zemgales pulks

Paskaidrojumi

Vācu ierakumi

Krievu ierakumi.

Blokmājas

Vācu nometņu baraku vietas

Vācu dzelzceļa līnija

Kādreizējo ceļu aptuvenas vietas

Pieminekši

Pirmo 3 kritušo piemīpas akmens

Piemīpas akmeņi lat. pulku sapulcēšanās vietās pirms uzbrukuma 1-8 □

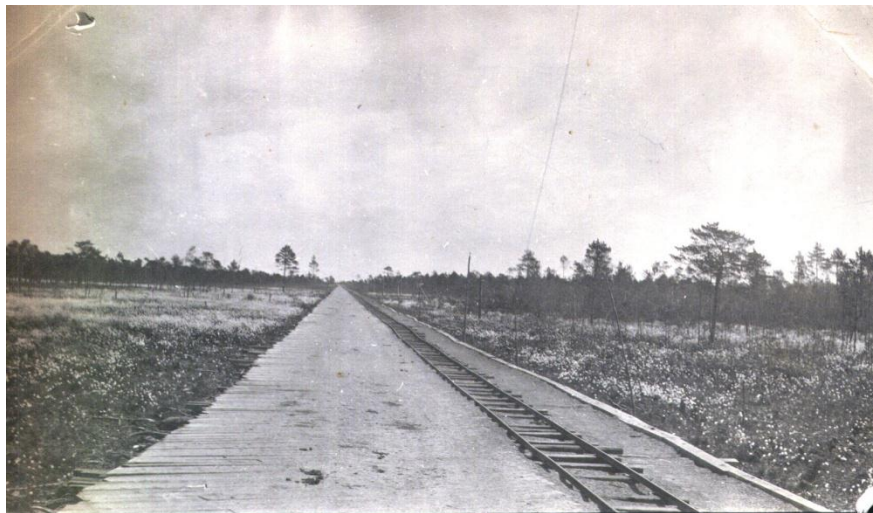
Latv.pulka pārrāvuma vieta

7.latv.pulka pārrāvuma vieta

Nepārtrauktās reljefa šķēluma līnijas novilkta ik pa 5 metriem.

1-50 000

Vācu pozīcijas II Brigādes frontē

Skats uz Tīreļa purvu
no Lošmetoja kalna, Kalncēma.

1/189

... Mirdzoši balta ziemas nakts. Sniegs drašo sala šaltumu, tumši blenž purva kāpu priedes, un rāmāka ir palikuši lielgabalu kaujas guns. Brigādes pulki iesāk virzīties uz priekšu, iedamī pāri aizmugures grāvju rindām un priežu ceriem apaugušiem smilšu augstumiem. Grūti uz priekšu tikt pa kāpām, grāvju tīkliem, bet pulki tomēr tiek tiem nosacītās vietās vēl pirms kaujas iesākuma stundas, un strēlniekrindas nostājas un gaida, un, baltī vizēdamš, viss tinies dziļos sniegos, to priekšā plešas Mazais Tīrelis. Uz pirmo uzbrucēju rindām ceļas Ložmetēju kalna kāpas. Augšup stiepjas granātu nenoplautās priedes, šur tur mana puspaslēpušās blindāžugunis. Pavēlēts sākt uzbrukumu to pašu rīta tumšas stundu kā Ziemsvētkos.

7.Bauskas pulka uzbrukums

- 7. Bauskas pulks uzbruka ar abiem bataljoniem vienā līnijā. Bataljoni gāja pusrotu kolonās, tā tad pavisam bija astoņi uzbrucēju viļņi. Pulks uzsāka virzīšanos no mūsu 1. līnijas ierakumiem .plkst. 4.00. Priekšā virzījās stieplu griezēji un spridzinātāji ar pagarinātajiem lādiņiem aizžogojumu ārdīšanai, kur tas būtu vajadzīgs.**
- Dažas minūtes pēc plkst. 5.00 pulks pievirzījās vācu 1.līnijas dzelonstieplu aizžogojumiem, straujā triecienā tos pārvarēja un vācu ierakumus ieņēma. Izvirzījis flangu nodrošināšanai 3- rotu ar diviem ložmetējiem pa kreisi un 7. rotu ar vienu ložmetēju pa labi, tad sakārtojis pulku, pulkvedis K. Goppers devās ar to Kalnciema virzienā uz mežu.**
- Kad pulks tuvojās mežam, sāka aust gaisma un ienaidnieks atklāja uz pulku artilērijas uguni. Pulkam ieejot mežā, vācieši, uguni pārtrauca.**
- Ieņemot vācu pirmo līniju, 7. Bauskas pulks zaudēja: 4-ievainotus virsniekus un ap 200 ievainotus un kritušus kareivjus**

Piemineklis 2.Brigādes frontes pārrāvuma vietā

8.Valmieras pulka uzbrukums

- **8. Valmieras pulks sekoja 7. Bauskas pulkam. Krūmos un dziļā sniegā valmierieši novirzījās pa labi 7. pulka pārrāvumam, pārvarēja vācu ugunī mākslīgos šķēršļus un ar nelieliem zaudējumiem ielauzās vācu ierakumos.**
- **Lielus zaudējumus cieta vienīgi 5. rota, kas bija pievirzījusies pārāk tuvu Ložmetējkalam.**
- **Pēc vācu ierakumu līnijas pārraušanas 8. Valmieras pulka I.bataljons un tam sekojošais II bataljons sākumā mainīja virzienu uz dienvidiem, lai atsistu vācu pretuzbrukumus pārrāvumam no Mangaļu puses un ieņemtu mežmalu dienvidos no Grabu grāvja. Pārrāvuma nodrošināšanai no Ložmetēju kalna puses bataljona komandieris atstāja 7. Bauskas pulka 7. rotas atbalstam savas 4. rotas pusrotu, bet atstarpes ieņemšanai starp 7.Bauskas un 8. Valmieras pulku izsūtīja 8. Valmieras pulka 8.rotu.**

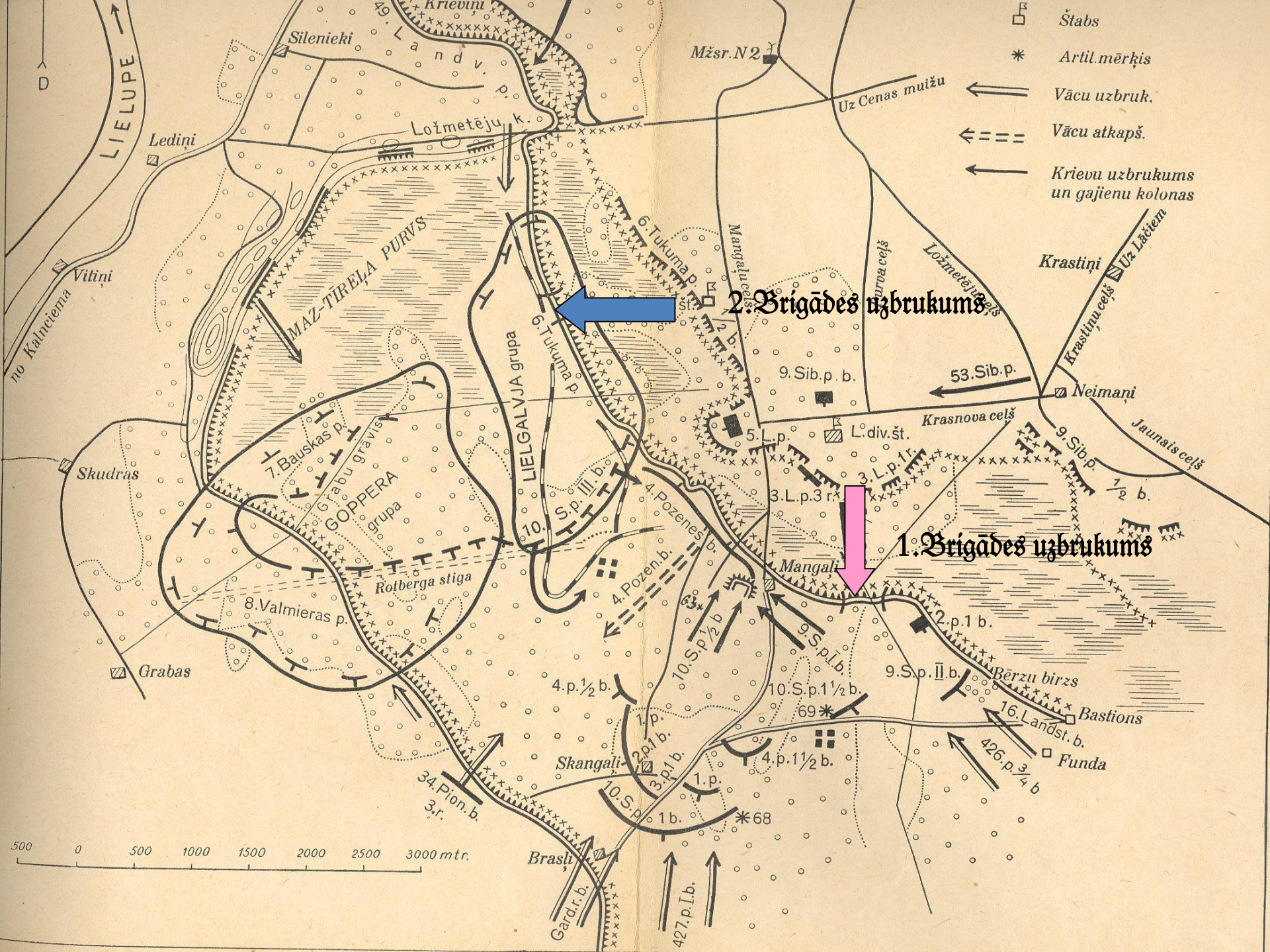
5.Zemgales pulka uzbrukums

- 5. Zemgales pulka uzbrukums palika bez sekmēm; Pulka kaujas žurnālā lasām:**
- «Plkst. 4.30 mēs izsūtījām kājnieku izlūku un spridzinātāju komandu stieplu žogu pārraušanai, eju izgriešanai dzelonstieplu žogos. Plkst. 5.00 devās uzbrukumā 1. rota un aiz tās 2., 3. un 4. rota. Pēc I bataljona uzbrukumā vajadzēja doties II bataljonam. Dzelonstieplu žogu pārraušana notika ienaidnieka artilērijas ugunī. I. rota ātri devās cauri dzelonstieplu žogos izgrieztām ejām uz ienaidnieka krūšsegām (valni). Zemgaliešus, kas ienaidnieka flankējošā ugunī bija pārlēkuši krūšsegu, vācieši, būdami pārsvarā, saņēma ar pretuzbrukumu. Tāpēc pat ar izmisuma pilniem triecieniem 5.Zemgales latv. strēlnieku pulka krūšsegu ieņemt neizdevās.**
- Cik var spriest no lakoniskā apraksta kaujas žurnālā, kā arī plkv.-ltn. J. Strazdiņa raksta – „5.Zemgales latviešu strēlnieku pulka ložmetēju komanda Ziemassvētku kauju pirmajā dienā” (1681—1696) un no vācu dokumentiem, 5. Zemgales pulka uzbrukums vāciešiem nebija negaidīts, tas ienaidnieku nepārsteidza.**
- Saskaņā ar brigādes komandiera rīkojumu triecienam pret vācu mākslīgajiem šķēršļiem vajadzēja notikt tieši, plkst. 5.00, iepriekš izvirzoties nākts tumsa, pēc iespējas tuvāk ienaidnieka, dzelonstieplu aizžogojumiem. 5. pulka triecienā piedalījās viss bataljons, kura rotas virzījās pēc kārtas viena, aiz otras. Tātad triecienam nebija arī pietiekama inerces spēka, lai vācu pozīcijas ieņemtu, jo uzbrucēju kolona ienaidnieka ugunī cieta-krietnus zaudējumus jau virzīšanās laikā līdz vācu mākslīgajiem šķēršļiem. Tas bija par iemeslu, kāpēc zemgaliešiem, ar visu viņu izcilo varonību vācu ierakumus ieņemt neizdevās.**

6.Tukuma un 8.Valmieras pulku darbība

- Pārrāvuma nodrošināšanu ap plkst. 5.30 pulkvedis A.Auzāns uzticēja 6. Tukuma pulka komandierim, pulkvedim A.Lielgalvim un pavēlēja viņam, pienācīgi aizsedzoties no Ložmetēju kalna puses, ar pulka galvenajiem spēkiem tīrīt vācu ierakumus Mangaļu virzienā un pārņemt savā rīcībā arī tās 7. un 8. pulka rotas, kas bija atstātas vācu pirmajā ierakumu līnijā. Plkst. 6.00 pulkvedis A. Lielgalvis uz pārrāvumu nosūtīja tukumnieku I bataljonu kapteiņa Krustiņa vadībā. Kad pienāca 6.Tukuma pulka bataljons un dienvidos no pārrāvuma nomainīja valmieriešu rotas, 8. Valmieras pulks izdarīja uzbrukumu Grabu māju virzienā, ieņēma vācu 2. līniju gar Vītiņu-Braslu ceļu un ar priekšējām daļām sasniedza Grabas.**
- 5. janvārī ap plkst. 7.00 cauri 2. latviešu strēlnieku brigādes pārrāvumam bija jau izvirzījies un turpināja uzbrukumu ienaidnieka aizmugurē viss 7. Bauskas, 8. Valmieras pulks un 6. Tukuma pulka I bataljons.**

- 1. latviešu strēlnieku brigādes 4. Vidzemes pulks izveidoja divīzijas rezervi un uzbrukuma sākumā atradās 2 km ziemeļaustrumos no Mangāliem, Kraštinu mežā.
- Artilērijas grupa (22 lielgabali) pulkveža D r e 1 a vadībā bija divīzijas komandiera ģenerāļa Mišina rīcībā. Divīzijas štābs atradās patvertnē, mežā, 1,5 km ziemeļaustrumos no Mangāliem.

1. latviešu strēlnieku brigādes uzbrukums.

Uzbrukums tika attīstīts 2 kolonnās.

- Labajā kolonā ietilpa 3. Kurzemes latviešu strēlnieku pulka II bataljons, atskaitot 7. rotu, jo 7. rota novietojās 1. Latviešu brigādes pamat ierakumos, sapieru, kājnieku izlūku komanda un 6 lielgabali. Kolonas uzdevums: uzturot sakarus ar kreiso kolonu, pēkšņi un strauji uzbrukt ienaidnieka pozīcijām, virzoties gar grāvi, kas ziemeļrietumos no Mangaļiem. Pēc vācu ierakumu ieņemšanas virzīties uz Mangaļiem, kur apvienoties, ar 3. Kurzemes pulka I bataljonu un pēc tam turpināt uzbrukumu Skangaļiem (2237 un 2763).;**
- Kreisā kolona (1. Daugavgrīvas pulks, 3. Kurzemes pulka I bataljons un 6 lielgabali) bija pulkveža G. Karsoņa vadībā. Kolonas uzdevums - pārraut pēkšņā, straujā triecienā ienaidnieka nocietināto joslu iecirknī pa kreisi no Mangaļiem un pēc tam uzbrukt vispārējā virzienā uz Skangaļiem — Klīves pusmuižu. Pulkvedim M. Peniķim ar 2. Rīgas pulku izveidot kreisās kolonas rezervi un sagrupēties aiz 1. Daugavgrīvas pulka, uzturot ar tiem ciešus sakarus. Kad 1. pulks pārraus vācu nocietinājumus, 2. Rīgas pulkam straujā triecienā ieņemt Mangaļu nocietināto mezglu; pēc tam uzbrukt Klīves pusmuižas un Skangaļu virzienā**

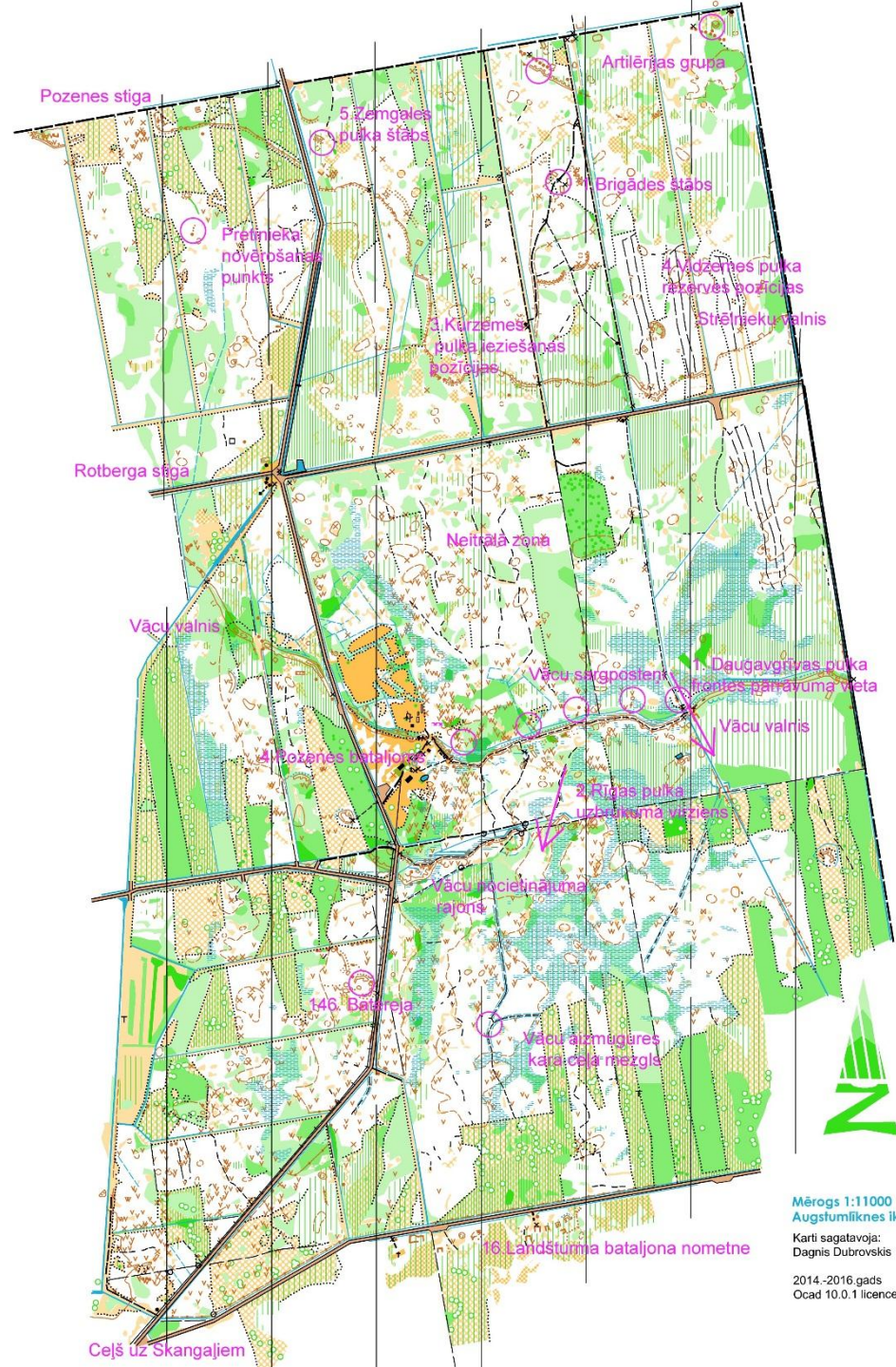

Mērogs 1:11000
Augstuma līknes ik pēc 2,5 m
Karti sagatavoja:
Dagnis Dubrovskis
2014.-2016. gads
Ocad 10.0.1 licence (6054)

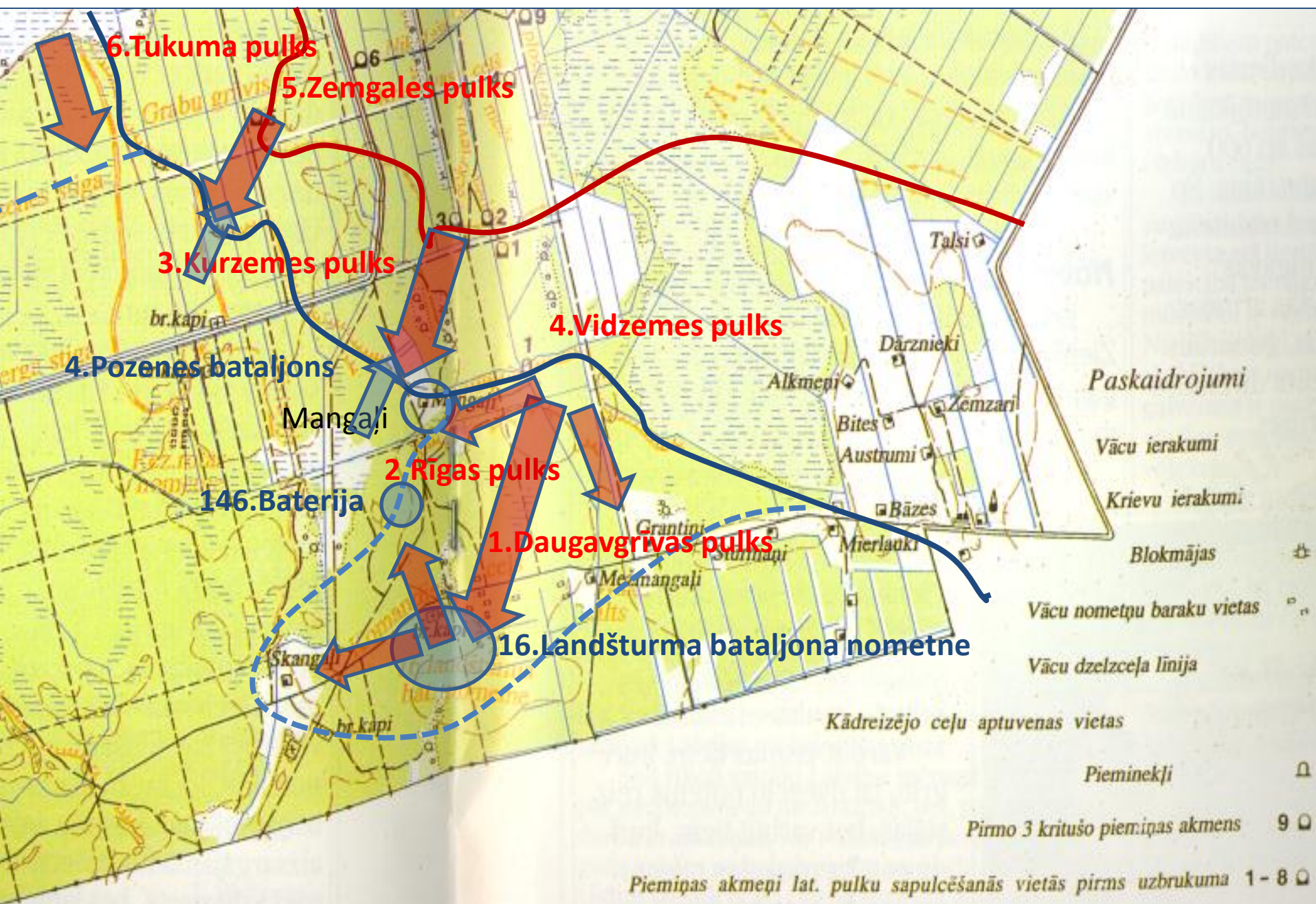
Labās kolonnas darbība

- Labā kolona štabskapteiņa J Elša vadībā uzbruka, ar 3. Kurzemes pulka 5., 6. un 8. rotu, kājnieku izlūku un sapieru komandu. Plkst. 2.30 izsūtīja kājnieku izlūku un sapieru komandu, lai līdz plkst. 5.00 izgrieztu ejas ienaidnieka stieplu aizžogojumos. Triecienam norīkoja 6. un 8. rotu; 5. rotai pavēlēja izvīrīties pa kreisi, uzturēt sakarus ar kreiso kolonu un ar vienu vadu un ložmetēju veikt demonstratīvu uzbrukumu.
- Izlūku un sapieru komanda līdz artilērijas uguns atklāšanai, t. i. kaujas sākumam, ejas stieplēs neizgrieza, tamdēļ arī 6. un 8. rotas trieciens savlaicīgi, nenotika. Rotas uzsāka, uzbrukumu tikai pēc tam, kad ap plkst. 6.30 saņēma paziņojumu par kreisās kolonas, sekmīgo, triecienu.
- Šinī laikā, vāci, bija jau, atklājuši labās kolonnas stieplu griezējus un sāka viņus apšaudīt. Tā tad 6. un 8. rotas uzbrukums ienaidniekam nebija vairs pēkšņs un vāci- ar nāvējošu šauteni, ložmetēju un artilērijas uguni viņu atsita, nodarot kurzemniekiem lielus zaudējumus. (1918—1920 un 2763—2765). No 13 virsniekiem un 2 rotām, kas piedalījās uzbrukumā, ierindā palika tikai 5 virsnieki un ap 80 kareivju(2148).

Kreisās kolonnas darbība

- **Kreisās kolonas priekšgalā virzījās kapteinis Fr.Briedis ar 1.Daugavgrīvas pulka I bataljonu. Kreisās kolonas uzbrukums bija rūpīgi sagatavots; ejas dzelonstieplēs vēl pirms trieciena, ienaidniekam nemanot, izgrieztas, un triecienam norīkotās rotas izvirzītas uz priekšu. Plkst. 5.25 kreisā kolonna devās straujā triecienā, pārvarēja visus šķēršļus un ieņēma vācu ierakumus 1.2 km austrumos no Mangaliem. Zaudējumi pie vācu 1. līnijas ieņemšanas bija ļoti niecīgi.**
- **Daugavgrīviešu uzbrukumu automātiski atbalstīja 2. Rīgas pulks., Ap plkst. 9.00 pulki savā varonīgajā uzvaras gājienā ieņēma dienvidos no Mangaliem vācu 146. bateriju; pēc tam, nodrošinot savus flankus, turpināja ceļu uz Skangaliem.**
- **Ap plkst. 11.30 latviešu 1.;2. un 3. pulka daļas ieņēma arī Skangalus un saņēma vācu 22. smagā bataljona 3. bateriju dienvidaustrumos no Skangaliem. Vācu 16. landšturma bataljona 4. rota, kas aizstāvēja Mangaļu iecirkni, apieta no dienvidiem, ap plkst. 7.00 atstāja Mangaļus un atgāja sākumā uz 146. bateriju, kur palīdzēja, to aizstāvēt. Kad mūsējie bateriju ieņēma, vācu sakautā 4. rota atgāja uz Skangaliem un vēlāk uz Brasliem.**

I Brigādes uzbrukuma virzieni 05.01.1916.plkst 9.30

Pēc 16. landšturma bataljona 4. rotas atiešanas no Mangaļiem, 4. Pozenes bataljona 4. rota, kas aizstāvēja pozīcijas pa kreisi no Mangaļiem, ieņēma ar diviem vadiem un ložmetējiem atbalsta punktu 200—300 metrus dienvidrietumos no Mangaļiem, kā arī spraugu starp atbalsta punktu un 1. līnijas ierakumiem, un sīksti aizstāvējās.

Šo atbalsta _punktu kopā ar 4. Pozenes bataljona 4. rotas labā spārna nocietinājumiem 1. brigādes daļas bija noturējušas par Mangaļiem, kuru krišanu divīzijas štābā gaidīja ar vislielāko nepacietību. Pašas Mangaļu mājas bija galīgi nopostītas; zem sniega segas grūti bija pat saredzēt to pamatus.

Lai pārrāvumu paplašinātu un nodrošinātu pret vācu pretuzbrukumiem, pa kreisi no tā vispirms izvirzīja 2. Rīgas pulka 3. rotas pusrotu; pēc tam tā paša pulka 5. un 8. rotu; 3. rotas otrai pusei pavēlēja nodrošināt pārrāvumu no Mangaļu puses.

2. Rīgas pulka pārējās daļas, vispirms I bataljons, atskaitot 3. rotu, kapteiņa Ozoliņa vadībā un ar viņa iniciatīvu, bet 6. un 7. rota saskaņā ar II bataljona komandiera štābs-kapteiņa Jankovska rīkojumu (2537 un 2761), pēc izvirzīšanās cauri pārrāvumam, devās dienvidrietumu virzienā un sekoja 1. Daugavgrīvas pulkam.

Mangaļu mezgls tā tad palika neieņemts un štābā nebija arī noteiktu ziņu par to, ka vācieši Mangaļu mājas atstājuši.

Stāvoklis Skangaļu rajonā

Ap plkst. 14.30 Skangalos ieradās 4. atsevišķās kavalērijas brigādes štāba priekšnieks ar 20. Somijas dragūnu pulka eskadronu; kavalērijas brigāde grupējās dienvidos no Krastīniem Neimaņu rajonā. Izdarījis izlūkošanu un noskaidrojis, ka vācieši arvienu vēl turas ierakumos aiz Brasliem un ka apstākļi kavalērijas darbībai nav labvēlīgi, eskadrons bez sazināšanās ar kājnieku pulkiem atgāja aizmugurē. Ar tumsu atgāja no latviešu divīzijas rajona visa kavalērijas brigāde. Ir zināms, ka plkst. 16.40 ģenerālis Kanšins lūdza korpusa komandiera atļauju brigādi atvilkt pa nakti Trencos, lai tur pārnakšnotu un pie uzdevuma pildīšanas stātos otrā diena ar gaismu. Kāda bija korpusa komandiera atbilde, ziņu trūkst, bet jādomā, ka piekrītoša.

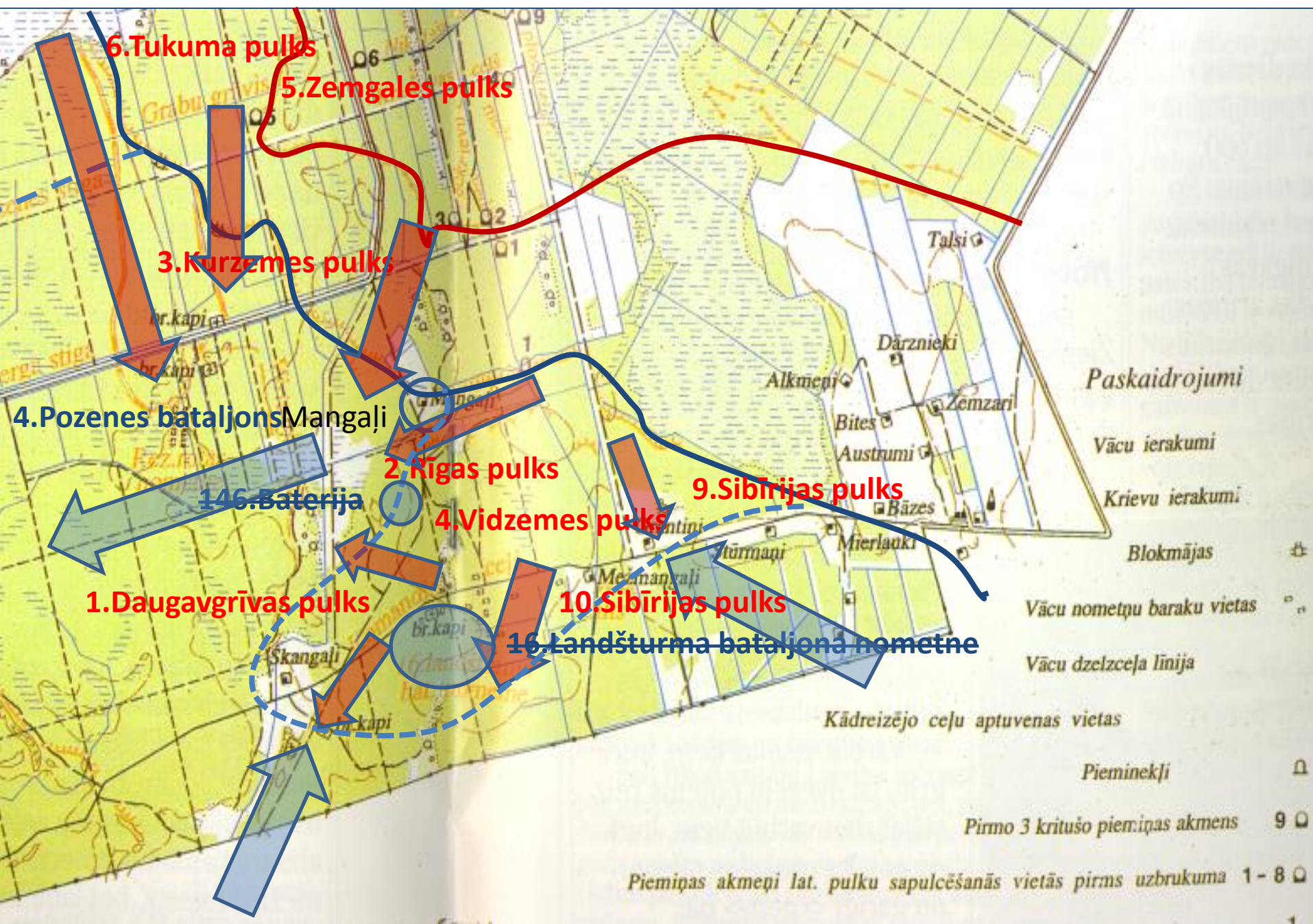
- **1. latviešu brigādes pulki pēc Skangaļu ieņemšanas ienaidnieku nevajāja. Vācu 16. landšturma bataljona sakautās rotas pa daļai izklīda, pa daļai atgāja uz Brasliem. Tur atejošos karavīrus sastapa no Klīves skolas izsūtītais 8. ulānu pulka eskadrons (40 ulāni), tos sakārtoja un kopā ar viņiem aiz Brasliem ieņēma otru nocietinājumu līniju.**
- **Ap plkst. 14.00 no Kalnciema rajona tur ieradās 34. rezerves pionieru bataljona 3. rota, ko izsūtīja 4. Pozenes bataljona komandiera rīcībā. Rota novietojās otras līnijas ierakumos, ziemeļrietumos no Brasliem.**
- **Mūsu pusē Skangaļu rajonā pulcējās piecu pulku sajauktās daļas (1., 2., 3. un 4. latv. un 10. Sibīrijas pulka), bet uz vietas kopējās vadības nebija.**

Mangaļu mezgla ieņemšana

- **Pulkveža J. Kalniņa uzbrukums Mangaļu nocietinātajam, mezglam vainagojās ar panākumiem. Trieciens sākās vakara krēslā, pie kam ielenca 4. Pozenes bataljona atbalsta punktu, 4. rotas labo spārnu no dienvidiem un dienvidrietumiem. Pēc sīvas cīņas 6 1/2 sibīriešu rotas ieņēma Pozenes bataljona 4. rotas pozīcijas, saņemot 2 vācu ložmetējus un 150 gūstekņus.**
- **Pēc Mangaļu mezgla ieņemšanas 9. Sibīrijas pulka I bataljons izklīda tur pa vācu zemniecām, bet 10. Sibīrijas pulka divas rotas turpināja uzbrukumu uz ziemeļiem Grabu grāvja virzienā.**
- **Ka mēs jau agrāk redzējām, apmēram tanī pašā laikā uzbruka 4. Pozenes bataljonam no ziemeļiem pulkvedis Lielgalvis ar 6. latviešu pulku un 10. Sibīrijas pulka III bataljona rotām.**
- **4. Pozenes bataljons latviešu triecienu neizturēja un plkst. 17.38 atstāja savus ierakumus un izlauzās cauri mežam uz Brasliem.**
- **Tā tad 5. janvārī vēl pirms plkst. 18.00 vācieši bija atstājuši visus savus ierakumus starp 1. un 2. latviešu brigādes pārrāvumu, bet latviešu divīzijas štābā to nezināja un drīzi Mangaļi no jauna krita vācu rokās.**

I Brigādes uzbrukuma virzieni 05.01.1916.plkst 18.00

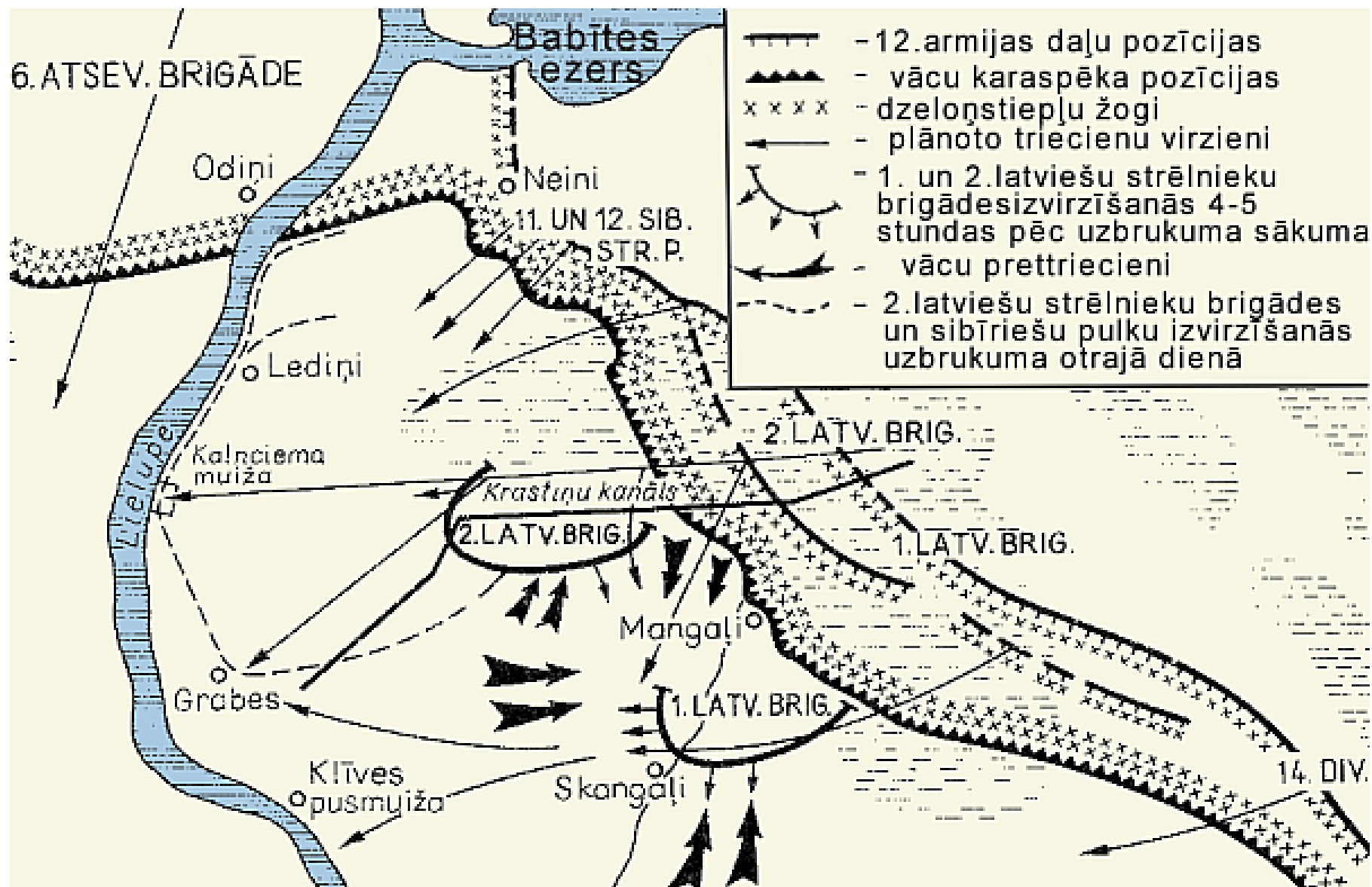

Uztraucošās ziņas!

Drīz pēc pusdienas, korpusa štābs un kaimiņi .sāka sūtīt nelabvēlīgas vēstis. Vispirms plkst. 12.50. pienāca 14. .Sibīrijas divīzijas telegramma, ka 55. un 56. Sibīrijas pulks Strīdus kalniņa rajonā, kaimiņu, neatbalstīts, atgājis. savos, ierakumos. Ap plkst. 13.00 korpusa štābs ziņoja, ka 6, sevišķās brigādes uzbrukumi Lielupes kreisajā krastā cietuši neveiksmī un ka nav guvis sekmes arī 3: Sibīrijas divīzijas uzbrukums Ložmetējkalna — Neiņu frontē. 2. Rīgas pulka . komandieris plkst 16.25 ziņoja, ka . viņa pulka 1 bataljona sastāvs Skangalu rajonā ļoti mazs, ienaidnieks gatavojas pretuzbrukumam, tāpēc nepieciešami pastiprinājumi. 1. Daugavgrīvas pulka komandieris plkst. 16.40 ziņoja, ka pašlaik pulkā, salasīti tikai 330 durkli, ļaudis izmirkuši, neēduši un ka tuvākajā laikā ēdienu, patronas un rokas granātas pulkam nebūs iespējams pievest, tāpēc nepieciešami pulku atvilkt rezervē, lai .to sakārtotu un paēdinātu.

Vācu pretuzbrukums

- Ar rezervēm vāciešiem bija ļoti vāji. Bez 426. pulka III bataljona un 34. rezerves pionieru bataljona 3. rotas-viņi 6. landvēra brigādes atbalstam plkst. 9.30 no Jelgavas izsūtīja Gardes rezerves bataljona komandiera kapteiņa Rotberga vadībā 427. pulka I bataljonu un Gardes rezerves bataljonu; Rotberga grupa pienāca Cīruļos plkst. 14.00, kur paēdināja laudis; pēc īsas atpūtas viņa saņēma pavēli uzbrukt Dišupju-Skangaļu-Mangaļu ceļa virzienā un atjaunot agrāko stāvokli.
- Braslus grupa sasniedza ap plkst. 16.00. Pa ceļu uz Skangaļiem-Mangaļiem un pa kreisi no tā virzījās Gardes rezerves bataljons, bet pa labi no ceļa 427. pulka I bataljons. Katrā bataljonā trīs rotas virzījās priekšā vienā līnijā, bet 4. rota rezervē aiz priekšējām rotām.
- Pa kreisi no Gardes rezerves bataljona caur mežu virzījās 34. rez. pionieru bataljona 3. rota.
- Uzbrukumu ar uguni atbalstīja artilērijā.
- Ap plkst. 16.30 vācieši, attīstot stipru uguni, sāka spiest sibīriešu priekšējās daļas. Sibīrieši uzbrukumu neizturēja un sāka atkāpties. Iesākās ellišķīga apšaudīšanās, kas abām pusēm nodarīja prāvus zaudējumus. Atejošās sibīriešu rotas sajaucās ar latviešiem un visā līnijā sākās atkāpšanās.

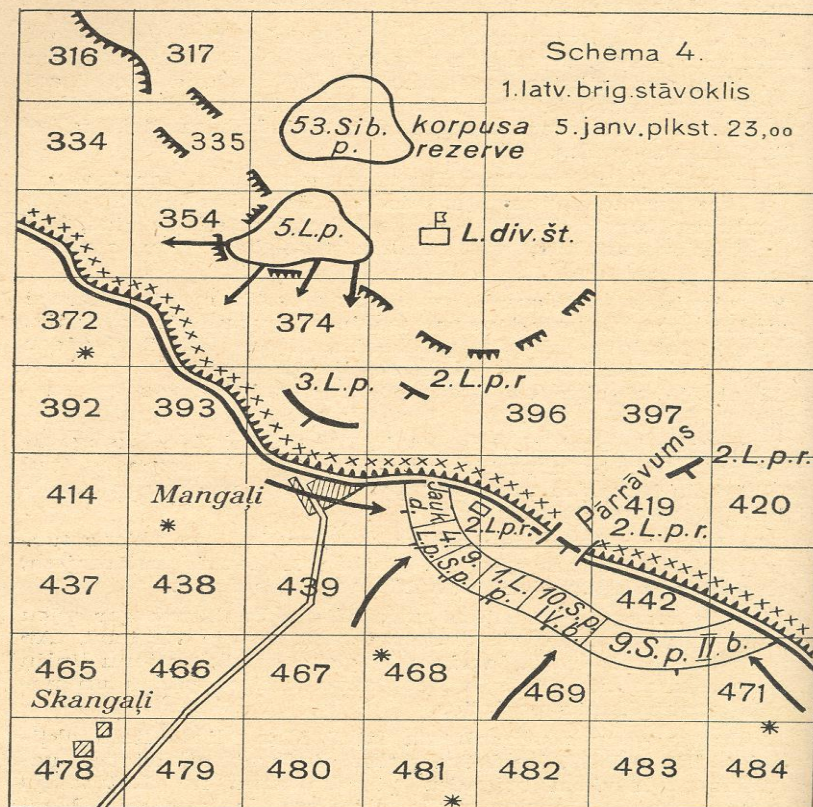

Rotberga grupa

Par šo atiešanu 1. Daugavgrīvas pulka kaujas žurnālā lasām:

- **„Plkst. 16.30 vācieši uzsāka stipru pretuzbrukumu no Braslu māju puses, no 68. mērķa līdz ceļam un pie Skangaliem, atklājot nežēlīgu ložmetēju uguni. 10.Sibīrijas strēlnieku pulka rotas uguni neizturēja, pacēlās, no vietas un steigā devās atpakaļ, atklājot uz reizi abus mūsu flangus. Sākās panika un nekārtīga uguns no visām pusēm. Aizejošās rotas aizrāva sev līdz arī 1. un 4; latviešu pulka vienības, kas līdz tam turējās uz vietas. Neraugoties uz visiem pielietotajiem līdzekļiem, apturēt un pārgrupēt, atkāpjošās rotas ātrās satumšanas dēļ nebija iespējams.**
- **Ar praporščika Bolšteina, Snukas un podporučika Gaila ātru un enerģisku uzstāšanos izdevās tomēr apturēt lielāko pusi uz aizmuguri plūstošās, sajukušās vienības. Ar pārcilvēcīgām pūlēm izdevās mazināt paniku, daļas sakārtot un no jauna virzīt rotas vāciem pretim un glābt vēl Skangalos palikušos.**

I Brigādes stāvoklis 05.01.1916.plkst 20.00

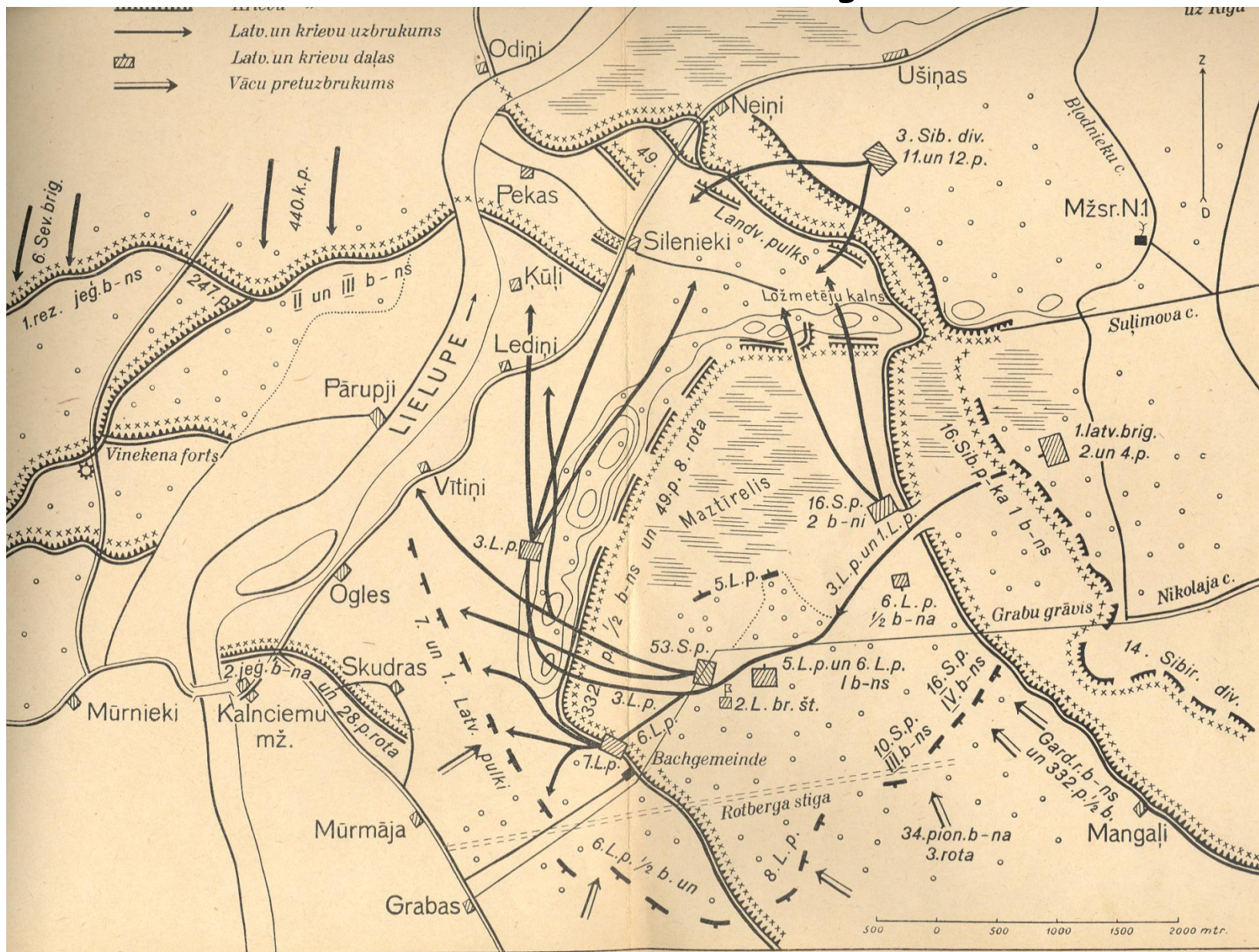
Tā īsā laikā, dažās stundās, bija galīgi likvidēts 1. latviešu brigādes 5. janvāra varonīgais uzvaras gājiens uz Skangaliem un Brasliem. Pulkiem atlika tikai dziedēt dziļi sistās brūces, un tās nebija mazas.

- 1. latviešu brigādes 5. janvāra zaudējumi bija: Virsnieki: Krituši'—
8**
- Ievainoti un kontuzēti — 42 Pazuduši — 3 Kareivji: Krituši — 440**
- Ievainoti un kontuzēti — 1466 Pazuduši — 368**

Galvenos zaudējumus brigāde cieta atējot 5. janvāra vakarā.

Uzbrukums Ložmetējkalnam

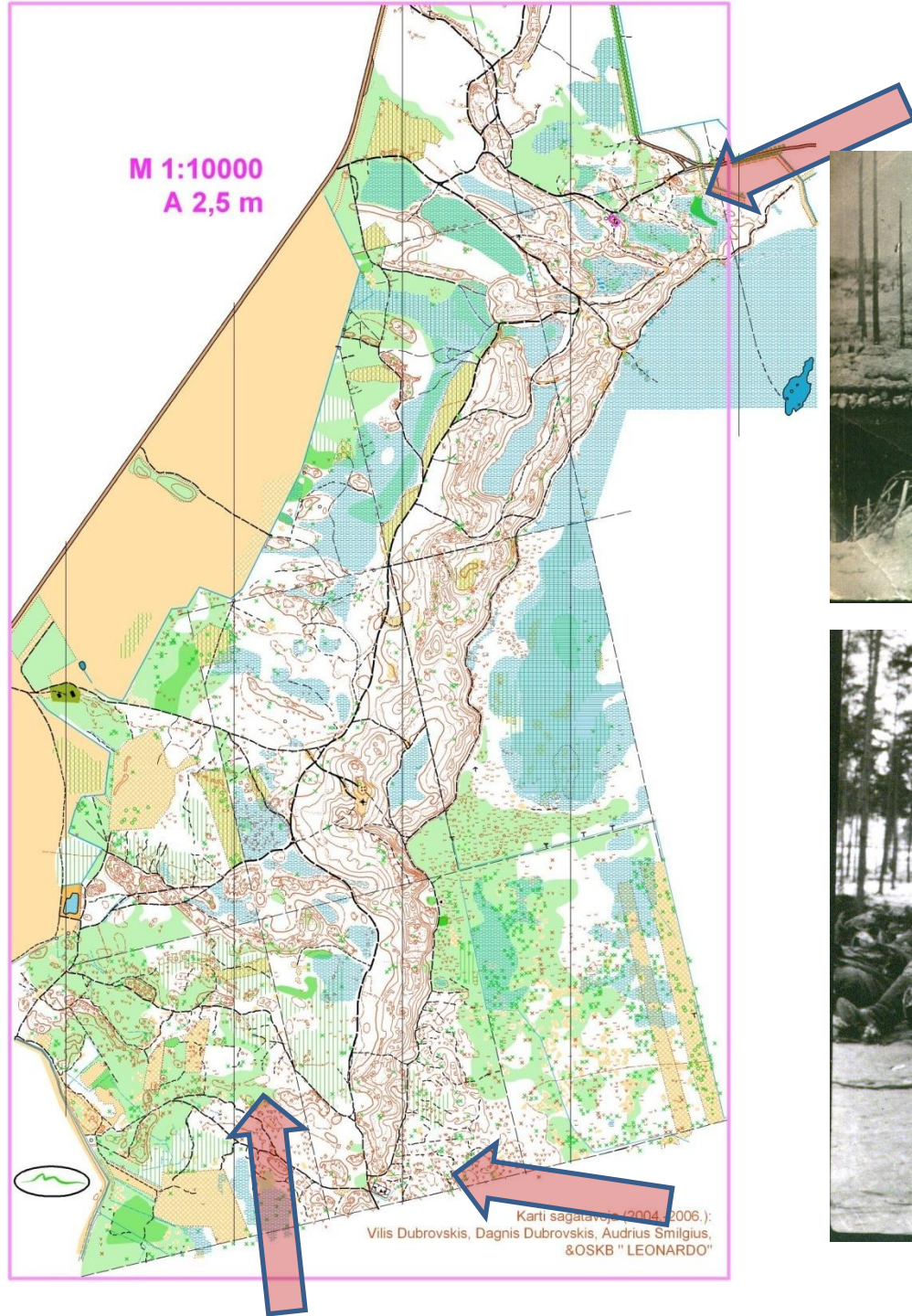

Lošmetēju kalns, Kalnceema.

3/140

Latviešu strēlnieku zaudējumi Ziemassvētku kaujās

**5307 krituši, ievainoti un bezvēsts pazuduši strēlnieki
un 115 oficiēri, kopā 5422 vīri, no tiem 968 krituši...**

Vācu zaudējumi

25km² teritorijas;

Sagūstīti 882 vācu karavīri un 7 oficiēri;

Kā trofejas iegūti 32 lielgabali, 2 ložmetēji un 226 šautenes. Par kritušo skaitu informācija trūkst.

